

**Knut Granum, Skjåkvegen 400,
2690 Skjåk (mob. 91795303)**

postmottak@kld.dep.no **ref: «23/4675 – innspill til stortingsmelding villrein».**

Som privatperson, og med flere ti-års erfaring med villrein og villreinformvaltning, tillater jeg meg å komme med innspill til ny politikk i stortingsmelding om villrein.

Den negativ utvikling av villreinens kondisjon indikerer at forvaltningen må endres.

Det bør opprettes et offentlig organ, en «Høyfjellskommisjon», for å sikre en bærekraftig og helhetlig forvaltning av villreinens leveområder.

Hvert villreinområde må fortsatt ha en ansvarlig Statsforvalter, i tillegg til områdets villreinnemnd, for å iverksette kommisjonens vedtak og bestemmelser.

Dagens modell for forvaltning av villreinområdene videreføres i noen grad, med deling i to hovedkategorier:

1. Bestandsforvaltning
2. Arealforvaltning

Bestandsforvaltning: Den praktiske delen av bestandsforvaltningen foretas av villreirutvalg (grunneiere som er organiserte i villreirutvalg) i form av gjennomføring av nødvendige tellinger og registreringer, som blant annet er beskrevet i «Kvalitetsnormen for villrein». De ulike tellinger og registreringer må kvalitetssikres av de offentlige organer: Villreinområdets villreinnemnd og ansvarlig Statsforvalter. Her må en unngå å ha for stor villreinstamme, noe som kan være fristende for grunneiere grunnet salg av jaktkort. (Stor stamme – mange jaktkort) Utvalget organiserer også opplegget til villreinjakten mv. Her må også de offentlige organer inn for å bidra til et stabilt og relativt forutsigbart jaktuttak. (Jaktavtaler mellom ulike grunneiere, jakttid osv.)

Arealforvaltning: I hvert fall i de nasjonale villreinområdene bør Klima- og miljødepartementet, samt berørte Statsforvaltere, ha et overordnet ansvar. De må tillegges myndighet til å bla. å stoppe (og reversere) lokale og regionale vedtak, og planer som er i betydelig konflikt med villreinens områdebruk og leveområder.

Det må etableres en klarere struktur som beskriver hvilken myndighet det offentlige skal ha for å sikre villreinens leveområder. Det må, som nevnt ovenfor, gjelde både arealplaner og andre planer/inngrep/aktiviteter som planlegges i villreinområdene. Dagens modell, der Landbruks- og matdepartementet styrer jakt, Kommunal- og distriktsdepartementet har ansvaret for Plan- og bygningsloven, mens Klima- og miljødepartementet har ansvar for verneområder og biologisk mangfold, er tungrodd og lite praktisk i forvaltning av høyfjellet og villreinens leveområder.

Konklusjon: Det bør opprettes et offentlig organ, en «Høyfjellskommisjon», for å sikre en bærekraftig og helhetlig forvaltning av høgfjellets økologi og villreinens leveområder. Kommisjonen bør administrativt knyttes til Klima- og miljødepartementet, og ledes av en dertil egnet jurist. Kommisjonens sammensetning må bestå av personer med fagkunnskaper om høyfjellets biologi og økologi, samt de ulike juridiske rettigheter og sedvaner som gjelder i dag – her inkludert naturmangfoldloven og gjeldende avtaler og konvensjoner. Om en slik kommisjon skal ha en bestemmende og dømmende funksjon, eller bare være et sterkt rådgivende organ, bestemmes av Stortinget – eller det organ Stortinget delegerer slik myndighet til.

Skjåk, den 30. september 2023

Knut Granum